

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№5 (21)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
2 лютого '18

Увага, небезпечна хвороба!

Як стало відомо, в Луганській області зафіксовано перший за два останніх роки випадок захворювання на дифтерію. Дифтерія – хвороба доволі небезпечна. Про це свідчить статистика: з 1991 по 1998 роки, через недостатнє охоплення дітей вакцинацією та не проведення ревакцинації дорослих, на дифтерію захворіли близько 20 тисяч людей, 696 з яких померли.

Захворювання проявляється у вигляді ангіни, коли у горлі утворюються плівки, що можуть ускладнювати дихання та ковтання. Ускладнення можуть включати блокування дихальних шляхів, пошкодження серцевого м'яза (міокардит), ушкодження нерва (поліневропатія), легеневу інфекцію (дихальну недостатність або пневмонію).

Запобігти цій хворобі допомагає вакцинація. Вона необхідна як дітям, так і дорослим. Для дітей – вона безкоштовна.

Новини

Землю – об'єднаним громадам!

Минулої середи уряд затвердив постанову про передачу земель за межами населених пунктів у власність об'єднаних громад.

«Інвентаризація земель державної власності, які підлягають передачі об'єднаним територіальним громадам (ОТГ), почнеться вже завтра (четвер) і триватиме до кінця року», – уточнив перший заступник міністра аграрної політики і продовольства Максим Мартинюк під час засідання.

Рішення уряду прокомен-

тував його голова Володимир Гройсман. «Об'єднані територіальні громади управляють своєю територією тільки в межах населених пунктів. За їх межами земля, яка в принципі повинна належати громадам, управляє держава. Глави об'єднаних громад порушують питання про те, щоб повністю передати землю в управління цих громад», – зазначив прем'єр-міністр.

Він нагадав, що в парламенті ведуться дискусії з цього приводу, однак остаточного рішення народні депутати не знайшли.

Гроші на розвиток

Нинішнього року об'єднані територіальні громади отримають з Державного фонду регіонального розвитку 6 мільярдів гривень на соціально важливі проекти: будівництво і ремонт дитсадків, модернізацію закладів профтехосвіти, екстреної медицини, фізкультури і спорту,

розвиток електронної економіки.

Таке рішення ухвалив нещодавно уряд. За словами прем'єр-міністра Володимира Гройсмана, завдяки різним інструментам підтримки регіонів громади цього року отримають загалом близько 11 мільярдів гривень на розвиток.

Програма «Доступні ліки» діє

На 10 найменувань розширено перелік препаратів, які реалізуються відповідно до урядової програми «Доступні ліки». Як стверджують у департаменті охорони здоров'я Кіровоградської облдержадміністрації, проблем із її виконанням в області нині немає.

Жителі Кіровоградщини із серцево-судинними захворю-

ваннями, бронхіальною астмою та діабетом II типу продовжують отримувати необхідні ліки безкоштовно або із незначною доплатою (за відповідним рецептом лікаря в аптеках, що долучилися до програми). Торік на виконання цієї програми для Кіровоградщини було виділено 17 мільйонів гривень, які використано на 99,6 відсотка.

Премії для молоді

Міністерство молоді та спорту оголосило про збір до 1 березня 2018 року пропозицій щодо кандидатів на присудження урядової премії за особливі досягнення молоді у розвитку

України. Премії присуджуватимуться за досягнення у 2017 році. Передбачається виплатити до 20 премій у розмірі 50 тисяч гривень кожна. Додаткова інформація – на сайті уряду.

Лютневі примхи погоди

Нинішня зима продовжує дивувати різким коливанням температури повітря. Від нещодавнього снігу, якому так раділи всі, майже нічого не залишилося. Третього лютого буде весняна погода: вночі – +4, вдень – +8. Та вже четвертого лютого температура поступово знижуватиметься і становитиме вночі -1, вдень – +6.

Ще прохолодніше стане п'ятого лютого: вночі – -4, вдень – -1. Шостого температурний стовпчик опуститься вночі до -6, вдень – до -2. По-справжньому зимно буде дев'ятого лютого: вночі – -9, удень – -6. Найбільше цьому порадіють любителі зимової риболовлі.

Фотоетюд Володимира Кухти

Такими працівниками пишається підприємство

Днями один з найкращих працівників ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Леонід Ільяшенко розпрощався з екскаватором, на якому працював. З цієї нагоди машиніста запросили в адміністрацію підприємства, де генеральний директор ПАТ Володимир Кухта подякував йому за добросовісну працю упродовж сорока років.

– Саме завдяки таким, як ви, Леоніде Васильовичу, працівникам ми зайняли передові позиції серед вітчизняних підприємств своєї галузі, а Катеринівка перетворилася на ошатне європейське містечко, куди приїжджають на екскурсії навіть міські жителі, – сказав Володимир Кухта.

Він висловив сподівання, що Леонід Ільяшенко ще попрацює на підприємстві, де знайдеться для нього робота не така напружена, як за важелями екскаватора. Також генеральний директор, активний любитель риболовлі, вручив Леоніду Васильовичу подарунок від колективу – рибальські снасті – і запросив

на ставок, над яким шефствує підприємство.

Треба зазначити, що Леонід Ільяшенко в статусі пенсіонера – уже вісім років. Та весь цей час продовжував працювати у кар'єрі. Прийшов він сюди у далекому 1976-му, після служби в армії (до неї закінчив машинобудівний технікум в обласному центрі).

– Спершу працював тут помічником машиніста екскаватора, – згадав Леонід Васильович. – Екскаватор був електричний крокуючий, називався ЕШ-10/70. Це – велетенська машина, об'єм ковша – 10 кубічних метрів, довжина стріли – 70 метрів. У мої обов'язки входило технічне обслуговування екскаватора. Мені, молодому, допомагали старші працівники – підказували, розказували...

Як розповів Леонід Васильович далі, у вісімдесятих роках він залишав Катеринівку і тутешні копальні вогнетривких глини. Подавшись у Ямало-Ненецький автономний округ (крайня Північ

Росії), працював там на будівництві доріг. Звісно ж, на екскаваторах. Повернувшись через три роки на батьківщину, влаштувався на руднику машиністом екскаватора.

Леоніду Ільяшенку довелося керувати екскаваторами різних конструкцій. Найкраще працювалося йому на японському «Hitachi» під номером 9 – з тих, якими ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» обзавелося у нинішньому тисячолітті.

– Машина – надійна, комфортабельна, – стверджує бувалий екскаваторник. – Зроблена для людини. До того, як отримали ці екскаватори, ми дуже намучилися. Дуже вже часто виходила з ладу радянська техніка.

Як і колектив «Кіровоградського рудоуправління», редакція «Нашої громади» бажає Леоніду Васильовичу міцного здоров'я, благополуччя, а ще – щедрих уловів.

Іван КІНДРАТЕНКО

3 днем народження!

Вітання іменинникам січня Тамарі Олексіївні Жижці (Олексіївка), Лідії Іванівні Головки (Обознівка), Василю Федоровичу Варишу (Володимирівка), Любові Андріївні Карпенко (Олексіївка), Надії Григорівні Дудці (Обознівка) передають через газету їхні односельці. Бажають їм доброго здоров'я, щастя, благополуччя, родинного тепла.

Широкі можливості отримують сільські самоврядні органи в результаті децентралізації. У тому числі – право вибирати лікувальні заклади для обслуговування жителів підпорядкованих територій. Думками з цього приводу кореспондент «Нашої громади» попросив поділитися головного лікаря Кіровоградської центральної районної лікарні Юрія Пивоварчука.

Знаючи, що «НГ» висвітлює життя Катеринівської об'єднаної територіальної громади, головний лікар ЦРЛ почав розмову зі спогадів, пов'язаних з нашим краєм:

таються до нас. Телефонують, а коли бувають у ЦРЛ – заходять до мене. Звісно, для мене всі пацієнти рівні, де б вони не проживали. Але з давніми знайомими стосунки – тепліші. Не-

розвиток цих сіл належить гірничому підприємству, очолюваному Володимиром Кухтою.

Після цього Юрій Пивоварчук перейшов до головного:

– Не знаю, звідки це пішло, але у деяких новоутворених громадах останнім часом схиляються до думки, ніби їхнім людям краще обслуговуватися не в нас, а в лікарні швидкої медичної допомоги Кропивницького.

бують серйозного, тривалого лікування, часто не маючи коштів, щоб придбати ліки для невідкладної допомоги. І якщо сільські ради, в тому числі об'єднаних громад, не дбатимуть про забезпечення лікарні медикаментами, людським життям загрожує небезпека. Сподіваюся, що й рада Катеринівської об'єднаної територіальної громади не розірве стосунків з нашим закладом.

Юрій Пивоварчук: Жителі району ніде більше, крім як у нашій лікарні, не потрібні

При цьому не враховується, що у лікарні швидкої допомоги немає поліклініки, немає дитячого, отоларингічного, неврологічного відділень. Її спеціалізація – хірургія. За новими правилами, пацієнта виписують з лікарні через три – п'ять днів після хірургічної операції. Куди ж іти людині після операції? В амбулаторії, яка діє в селі, їй не в змозі допомогти, бо там немає хірурга. Отже, ця людина звернеться до нас. І таких людей буде чимало. Бо вони ніде більше не потрібні. Тільки от де нашому закладу взяти гроші на їх лікування?

За словами Юрія Пивоварчука, цьогорічне фінансування Кіровоградської центральної районної лікарні таке, що коштів на зарплату персоналу вистачить лише на 10 місяців, не буде й чим повністю розрахуватися за комунальні послуги.

– Органи самоврядування сіл, які ще не об'єдналися в нові громади, виділили нашій лікарні зі своїх бюджетів 119 тисяч гривень на медикаменти, – повідомив головний лікар. – Це копійки, бо реальна потреба – 5 мільйонів гривень. На харчування нам виділено 50 тисяч гривень на рік, а тільки на хліб щомісяця витрачаємо 11 тисяч гривень. Тим часом із сіл до нас звертаються хворі, які потре-

– Наша лікарня багатопрофільна, – сказав головний лікар. – У нас є навіть такі відділення, яких немає у медзакладах Кропивницького. Наприклад, отоларингічне, дитяче. Кажете, в місті є дитяча лікарня? Є, але лікування там – швидше санаторне. Наш заклад – конкурентоздатний.

Буває, до нас звертаються люди після безуспішного лікування в приватних медзакладах. Кажуть: рятуйте, бо гроші скінчилися. І ми рятуємо.

На запитання, які послуги лікарні платні, Юрій Пивоварчук відповів так:

– На нинішній рік не передбачаю платних послуг для жителів району, крім медогляду при працевлаштуванні, отриманні посвідчення водія та дозволу на носіння зброї. В інших випадках обстеження жителів району у нас як були, так і є безплатними. Це – рентгенограма, електрокардіограма, флюорограма. Зрозуміло, що в разі припинення новоутвореною громадою відносин з нашим закладом її жителі платитимуть і за обстеження.

Розпитував
Віктор ІВАНЕНКО

Корисно знати

Як змінити прізвище дитини

Незважаючи на те, що прізвище присвоюється на все життя, законодавством передбачена можливість його зміни за наступних умов: у разі зміни прізвища обома батьками змінюється прізвище дитини, яка не досягла семи років; у разі зміни прізвища обома батьками прізвище дитини, яка досягла семи років, змінюється за її згодою; у разі зміни прізвища одного з батьків прізвище дитини може бути змінено за згодою обох батьків та за згодою дитини, яка досягла семи років; за заявою батьків або одного з них, якщо другий помер, оголошений померлим, визнаний недієздатним або безвісно відсутнім, дитині, яка не досягла чотирнадцяти років та якій при реєстрації народження присвоєне прізвище одного з батьків, може бути змінено прізвище на прізвище другого з батьків; у разі заперечення одним із батьків щодо зміни прізвища дитини спір між ними щодо такої зміни може вирішуватися органом опіки та піклування або судом.

При вирішенні спору беруться до уваги виконання батьками своїх обов'язків щодо дитини, а також інші обставини, які засвідчують відповідність зміни прізвища інтересам дитини.

Для зміни прізвища дитини, яка досягла семирічного віку, необхідна її згода. При цьому, незважаючи на малолітній вік, думка дитини є вирішальною, і батьки не вправі змінити її прізвище, оскільки цим порушують право дитини на індивідуальність. Більше того, при виникненні спору між батьками та дитиною щодо зміни прізвища, батько і мати не мають права звернутися для вирішення конфлікту в орган опіки та піклування або до суду. Можливість обійти думку дитини надана суду і то лише в тих випадках, коли цього вимагають інтереси дитини. У разі розірвання батьками шлюбу теж може виникнути питання про зміну прізвища дитини, хоч розлучення автоматично не тягне за собою зміну прізвища нащадка. Проте, той з батьків, з яким після розлучення або визнання шлюбу недейсним залишилася проживати дитина, має право змінити прізвище дитини. Особливо це актуально для жінок, які повернули своє дівоче прізвище після припинення шлюбу. При цьому варто пам'ятати, що розірвання шлюбу не впливає на обсяг прав батьків, тобто батько і мати, як і раніше, рівні в правах щодо своїх дітей. Тому змінити прізвище неповнолітньої чи малолітньої дитини при розірванні шлюбу в односторонньому порядку не вийде.

(Інформацію надано Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги в області)

На конкурс «Нашої громади»

«А ще був випадок!»

Ледь не арештували через проліски

Кумедною історією поділилася жителька Катеринівки Любов Ковган.

Сталося це під Сімферополем, де вона тоді мешкала. Якось завітав до неї додому чоловічий родич Іван Макарович і, помітивши на столі проліски у вазочці, запропонував заробити на продажу цих квітів. За порадою гостя виламала з вічнозеленого куща, який ріс на подвір'ї, гілочок, сформувала з них та пролісків букетики. Невдовзі вони вже були в місті з «товаром». «Я дуже здивувалася від того, що знайшлися охочі на ці квіти, – згадує Любов Ковган. – Спродалися ми швидко».

Згадавши, що недалеко від дому є лісок, в якому «пролісків та тюльпанів – хоч косою коси», жінка через якийсь час повила туди Івана Макаровича та ще двох родичок. «Добралися ми туди, – згадує вона, – і побачили галявину, вкриту пролісками. Зраділи і – до роботи. Рвемо акуратно, щоб цибулинка лишалася в землі. Раптом почулося грізне: «Ви арештовані, идите в машину». Підвели ми голови і побачили солдатів з автоматами (там недалеко військова частина була). Іван Макарович до солдатів лагідно: «Синочки любі, ви не те про нас подумали. Я інвалід війни, цим заробляю на прожиття». «Хорошо, папаша, верю», – відповів один із солдатів і відпустив нас. Довго ми ще згадували ті проліски».

Індик допоміг заробити гроші

Цікавий випадок запропонувала на конкурс «Нашої громади» жителька Катеринівки Любов Майстренко. Якось посідали на яйця всі індички, залишився індик. Нудно йому було, тому постійно набридав своїм гелготанням, ліз у шкоду. Вирішила хазяйка і його задіяти для висиджування потомства. Оскільки індичих яєць уже не було, посадила його на гусячі. Індик з усією відповідальністю поставився до нової ролі, і вже через якийсь час на світ вилупилися 12 гусенят. Було це тоді, коли ще ходили купони замість грошей. Чоловік Люби Василь поїхав на лікування в санаторій, то, щоб йому допомогти, вторгувала за тих гусенят аж чотири мільйони.

– Коли розповідала про це знайомим, вони не вірили, що індика можна посадити на яйця. То я їм відповіла, що я й чоловіка посаджу на яйця, якщо потрібно буде, – сміється Любов Григорівна.

«Мій улюблений рецепт»

Бананові млинці

Ірина Плохотнюк з Олексіївки поділилася з кореспондентом «Нашої громади» ось яким секретом приготування млинців без борошна й цукру. Двісті грамів вівсяних пластівців змішати з подрібненим бананом і двома сирими яйцями. Сформувати млинці. Смажити на маслі.

Сало «Смакота»

Житель Володимирівки Віктор Осадчий вміє солити сало так, що воно виходить дуже смачним. «Сало порізати на шматочки, – написав він у листі до редакції, – обкачати в солі, скласти в банку, пересипавши лавровим листом та чорним перцем-горошком і зубчиками часнику. Залити охолодженою кип'яченою водою. Закрити металевою кришкою з допомогою ключа».

М'ясо в клярі

Це – ще один кулінарний рецепт, запропонований Віктором Осадчим з Володимирівки. «М'ясо порізати на шматочки впоперек волокон, – йдеться у листі цього чоловіка до редакції. – Приготувати в окремій посудині маринад з чорного меленого перцю, оцту, солі та невеликої кількості води. Шматочки м'яса опустити в маринад, потім обвалити у борошні і смажити в олії, попередньо розігрітій на пательні».

Катеринівська сільська рада Кіровоградського району Кіровоградської області скасовує конкурс на право оренди рухомого майна власності територіальної громади – ЕТАЛОН А079.52-0000010 загальний автобус – D на підставі рішення виконавчого комітету Катеринівської сільської ради №53/2/18 від 31.01.2018 року

Олена Тарануха: Мені в житті погані люди не траплялися

У Катеринівці більш уважнішого читача «Нашої громади», ніж Олена Сергіївна Тарануха, зустрічати поки що не доводилося. Кожен випуск газети вона перечитує від першої сторінки до останньої, а окремі – то й по кілька разів, бо там розповідається про людей, яких вона знає. Ще одна підстава для читання – зима. Жінка не дочекається весни, щоб можна було щось робити на городі. Незабаром їй виповниться дев'яносто, але про відпочинок вона не думає.

– Робота для мене – це все, – каже Олена Сергіївна. – Якщо сидиш, склавши руки, – то ти вже доходиш. Треба працювати. Моя мама, Софія Порфірівна, теж дуже працювати любила. Дожила до дев'яноста років. Вона б і більше прожила, якби її не схопив апендицит. До лікарні не поїхала, то так і померла сидючи на призьбі.

Як довгожителю Олені Сергіївній випало бачити й пережити багато чого. Світла пам'ять дозволяє їй у деталях відтворювати події дуже давні. Наприклад, їй було всього чотири роки, коли в Україні розпочався голод.

– Не було що їсти, – згадує, – і люди вмирали. У нашій сім'ї помер мій старший братик. І досі перед очима стоїть така картина: батько збиває із дощок невеличку трину, кладе до неї мертвого братика і несе на кладовище. Потім батько на якийсь час пішов з дому, щоб на один рот нас менше було.

Вижили вони в основному завдяки підтримці родичів та винахідливості матері.

– Головою організованого в Аврамівці, де ми тоді жили, колгоспу був мій дядько Семен Теплицький. Він не міг спокійно спостерігати, як люди мруть, почав роздавати зерно, крупу якусь. Дещо з того перепадало й нам. Потім хтось доніс у район, і його арештували. В село він повернувся вже після війни. Невдовзі знову був обраний головою колгоспу, на цей раз – у сусідній Балеевій. Ще ми збирали жолуді, бруньки липи і їли. Голодовка сорок сьомого запам'яталася ушкою з макухи, – розповіла жінка.

Війна з німцями теж залишилася в пам'яті багатьма деталями. І дітей, і дорослих ворог примушував копати окопи. Їхню

хату зайняв найголовніший військовий, а їх виселили в комірчину. Перед звільненням села переховувалися в колгоспному

Після звільнення краю від загарбників Олену направили в Кіровоград вчитися на штукатура. За два місяці вже відрядили

– Тяжка була в нас праця, – каже Олена Сергіївна. – Треба було навантажити гноєм спеціально обшиті дошками великі сани, а коли їх притягували в поле, то нашим завданням було розкидати той гній вилами. За день так нароблялися, що ввечері ні ніг, ні рук не відчували. І ось нам повідомляють, що помер Сталін. Як ми плакали! Того дня все село плакало.

– А за Хрущовим, Брежньєвим теж так побивалися? – цікавиться.

– Ні. На Хрущова селяни дуже ображались. Він примусив їх здати в колгосп корів. Ніби без них вони мали краще працювати. Невдовзі всі зрозуміли, що то була велика дурниця. В мене й досі серце болить, коли згадую, як зустрілася з нашою коровою. Ми її теж здали в колгосп. Якось женуть колгоспну череду вулицею, а колишня наша корова візьми та й заверни в наш двір. Я

погребі разом з іншими односельчанами.

– Якось уранці, – продовжує розповідь жінка, – двері погребу відчиняються і нам кажуть: «Виходьте, наші прийшли!». Йдемо додому, а там – пуста, німці все забрали з хати, на подвір'ї – одні голови курячі розкидані.

– З «трофеїв» тих часів у нас була німецька пілотка, – додає Василь Майстренко, син Олени Сергіївни, який присутній при нашій розмові. – Я її добре пам'ятаю, бо хтось ще й зірку на ній домалював. Мали також гофровану бальцанку, в якій дід зберігав рідину для змашування чобіт.

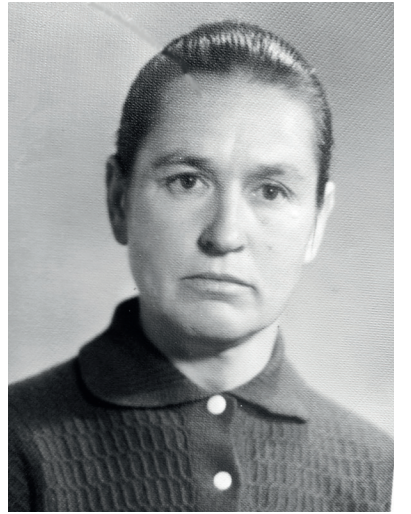
до Малої Виски піднімати з руїн цукровий завод. Одного разу відпросилася з подругою додому, та більше вже й не повернулася на будову.

– Я ж така ще мала й худя була, що мене прийняли в школу у п'ятий клас, – згадує Олена Сергіївна. – Невдовзі колгосп на правив мене на курси вихователю. У сорок п'ятому я вже працювала в дитсадку, потім пішла у буряківничу ланку.

На початку березня 1953 року їхня ланка возила в поле гній, коли надійшла звістка про смерть Сталіна, тодішнього керівника країни.

її не пускаю, назад виштовхую і плачу. Бачу, що й корова плаче – сльози з очей котяться... За Брежньєвим теж чомусь не плакали, як за Сталіним, хоч і жили вже краще.

Її чоловік у кінці п'ятдесятих працював трактористом у Володимирівській МТС. За будь-якої погоди добирався на роботу з Осикуватого, де мешкали. Коли МТС розформували, вирішив шукати роботу в Кіровограді. Паспортні тоді селянами не видавали, то влаштуватися можна було тільки на розвантаженні вагонів з вугіллям – охочих туди знаходилося не багато. Потім чо-

ловік перейшов працювати в автодор. Забрав до міста дружину, а пізніше й Василя, бо вже мали кімнату в гуртожитку. Невдовзі їм виділили ділянку під забудову. Так вони стали кіровоградцями. Олена Сергіївна працювала на засолонній базі, потім в аптекоуправлінні упаковщиком.

У Катеринівці в сина Василя і невістки Люби вона оселилася після смерті чоловіка та деяких ускладнень із здоров'ям. Онучки, Олег, Ольга та Світлана, подарували їй аж сім правнуків. Пишається ними і радіє їхнім успіхам. Знає, що одинадцятирічний Рома уже став чемпіоном України з бальних танців у своїй віковій групі, а його на рік старший брат Артем виявляє неабиякий потяг до сільської праці.

– Артем мріє хазяйнувати на землі, – доповнює матір син Василь, дід Артема, – дуже любить їздити на мотоблоці, а як підеш з ним у магазин, то цікавлять його там тільки лопати, сапи й інший сільськогосподарський інвентар, аж дивно, бо росте в столиці.

Інколи Олена Сергіївна просить сина повезти її до міста на Перший оптовий ринок, що на Балашівці. Не стільки для того, щоб купити щось, стільки, щоб зустріти когось із колишніх сусідів, знайомих. Про них вона відгукується дуже тепло.

– Мені в житті погані люди не траплялися, – каже на закінченні розмови, – тільки хороші.

З трудом умовляю її сфотографуватися, бо, як людина скромна, не погоджується, каже, що для газети її кандидатура не годиться. Ще й як годиться!

Сергій ЧОРНИЙ

На знімках: Олена Сергіївна із сином Василем; коли була ще молодою: правнуки Артем і Роман; правнук Артем та внуки Світлана, Ольга й Олег.

Про це писала «Зоря комунізму»

Працювали з перевиконанням норм

Про допомогу рудника вогнетривких глин підшефному колгоспу ім. Щорса розповідається у замітці «Разом із шефами», надрукованій у районці за 23 березня 1971 року. Ідеться про удобрювання ланів гноєм. «Водії потужних КраЗів Станіслав Бабій і Микола Безлатний постійно перевиконують змінні норми, повідомляється в газеті. – По 200 і більше тонн гною доставляє кожен з них на колгоспні поля».

Подяка медикам

Лист подяки персоналу Катеринівської дільничної лікарні – лікарю Миколі Бондарю, медсестрам Софії Силенко, Раїсі Ластовці, Зінаїді Бондар – опублікувала «Зоря комунізму» в

номері за 25 листопада 1971 року. Автори листа – жителі Осикуватого Жорж, Микола і Анатолій Крупченки – подякували медикам за те, що врятували життя їхньому батьку Василю Крупченку.

Обіцяли житло

21 грудня 1971 року «Зоря комунізму» опублікувала оголошення Кіровоградського рудоправління вогнетривких глин про те, що йому потрібні на постійну роботу інженер з техніки безпеки, механік з гірничого обладнання, гірничий майстер. Запевнялося, що спеціалістів забезпечать квартирами.

Усе за планом

«Працювати треба планово». Під таким заголовком опубліковано у районці за 6 квітня 1972 року статтю про соціально-куль-

турну роботу в Обознівці та Катеринівці. Автор – депутат Обознівської сільської ради Л.Шевченко. У статті стверджується, що «ця важлива справа добре поставлена на облік у Катеринівському дитячому садку. Тут ведеться облік роботи з дітьми, дошкільнята вміють читати й рахувати».

Ніби чарівник

Співнений епітетів і метафор нарис про працівника катеринівських копалень Григорія Зарівняка надруковано в «Зорі комунізму» за 27 квітня 1972 року. Матеріал називається «Глибинний шар», у ньому розповідається, як екскаваторник Григорій Зарівняк, «ніби щедрий чудодій, наділяє потужні самоскиди вантажем». Згадуються також учні Зарівняка – екскаваторники Віта Буряк та Сеня Чернявський.

Оце окунь!

Коли я показав знайомому, досвідченому рибалці-любителю, у Фейсбук світліну, на якій Серьожа Кухта (на фото) з Катеринівки тримає чималого окуня, спійманого у місцевому ставку, він не повірив, що там можуть водитися окуні таких розмірів. «Грамів сімсот, не менше», – висловив припущення чоловік.

Можна тільки уявити, яким було його здивування, коли стала відомою справжня вага тієї риби – майже кілограм триста грамів. «Ніколи не бачив, щоб ловили таких окунів у ставках, – сказав знайомий. – Справжній рекордсмен!».

Сергій ЧОРНИЙ

Надія Акран: Коли корова після мого уколу зводиться на ноги, господарі, буває, кидаються мене цілувати

У кожному селі є люди, яких знають усі. Найчастіше – це листоноші, медики, вчителі, фермери. У Володимирівці – ветеринарний лікар Надія Миколаївна Акран.

– Мене знають і в довколишніх селах, бо ще й досі працюю, – каже жінка. – Раніше наша ветеринарна дільниця обслуговувала три колгоспи. Зі своїм майбутнім чоловіком я й познайомилася, коли проводила відбір крові у корів на фермі в Олексіївці. Він там, після закінчення надстрокової служби в армії, працював слюсарем.

Опікуватися здоров'ям тварин господарств та приватного сектору вона почала ще далекого 1967 року. Сюди отримала направлення, закінчивши Компаніївський ветеринарний технікум. Потім було ще навчання в інституті.

– Роботи у ветеринарних працівників тоді вистачало, – згадує Надія Миколаївна. – Тільки в одному колгоспі імені Петровського (села Могутне і Аврамівка) було дві молочнотоварні ферми і свинокомплекс, де утримувалося більше одинадцяти тисяч голів свиней. А ще ж були ферми у Володимирівці і Олексіївці. Ми регулярно робили щеплення проти сибірки, сказу. До речі, випадків захворювання на сказ було мало, бо тоді відстрілювали рознощиків хвороби – вовків і лисиць. Нині такого немає, тому із захворюваністю на сказ зустрічаємося часто.

Сьогодні люди вдома тримають корів рідко, свиней теж. Основна причина – низька закупівельна ціна на молоко і м'ясо. Немає вдосталь і кормів.

– А працювати доводиться як каторжнику – без вихідних і прохідних, – каже жінка. – Ми з чоловіком – одні з тих, хто ще тримає корову. Їй уже чотирнадцять ро-

ків, і старший син Коля запитує, коли ми вже її здамо, бо бачить, як нам тяжко з нею. Ми все обіцяємо. У грудні пообіцяли: до нового року дотримаємо і тоді вже остаточно вирішимо. Новий рік почався, а ми все відкладаємо, не хочемо розставатися з нашою Мартою.

Ветеринарний працівник з більш як півстолітнім досвідом вважає, що корови – дуже розумні тварини: люблять своїх господарів, слухаються їх тощо. Вони навіть розуміють, коли їх здають на забій, – плачуть. І таке доводиться спостерігати дуже часто. Разом з коровою плачуть і люди, для яких вона була істинною годувальницею.

У той же час корови для поповнення свого організму мікроелементами, яких йому бракує, не переймаються власною безпекою й ковтають речі далеко неїстівні. Особливо небезпечні для них цвяхи, дріт, інші металеві предмети. І тоді на допомогу приходять ветеринарні праців-

ники. Вводили тварині у шлунок магнітний зонд і залишали його там на дванадцять годин. Потім витягували. Коли все проходило успішно, зізнається ветеринарний лікар, радієш не менше господарів.

– Часто у корів після отелення траплявся родильний парез,

чоловік приїхав за мною кінями. Надворі холодно, баюри, інколи здавалося, що в грязюці застрягло. Приїздимо. Я кидаюся до корови, а та стоїть як нічого й не трапилося. З'ясувалося, господарі післяродовий послід сприйняли за коровині нутроші.

У радянські часи ветпрацівники не скаржилися на брак ліків, вакцини, інших засобів і свою роботу виконували сумлінно й добросовісно, однак критика партійних органів їх не оминула. Їх звинувачували в падежі живності на рівні з іншими службами.

– Насправді тварини гинули через брак кормів, погані умови утримання, а якщо конкретніше – то через байдужість деяких керівників. Та ж партія вимагала від колгоспів здати державі все зерно, і худобу змушені були годувати однією соломою, – згадує Надія Миколаївна.

З чоловіком вони виростили й виховали двох синів. Каже, імена обирали їм просто: одного назвали Дмитром, на честь чоловікового батька, другого – Миколою, на честь її батька. Мають уже трьох онуків. Усі приїждять на вихідні чи на свята, на літні канікули. Через сімейні обставини найчастіше буває онук Богдан. Фактично він тут ріс до школи. Зараз живе з батьком у Кропивницькому.

Я зустрівся з Надією Миколаївною та Іваном Дмитровичем Акранами у них дома на Водохреща. В природі було тихо, падав лапатовий сніг, одягаючи все довкола в білі шати. Кращого фону, щоб сфотографувати моїх героїв, – годі було й шукати.

Сергій ЧОРНИЙ

На знімку: Надія Миколаївна та Іван Дмитрович Акрани.

Щоденний прогноз за місячним календарем

2 лютого – укладені сьогодні шлюбні довгий час триматимуться на коханні. Це також вдалий день для оригінальних і веселих весіль. Сімейним людям варто влаштувати родинне свято разом з дітьми.

3 лютого – гарний день для спокійного відпочинку, аналізу зробленого за весь попередній тиждень.

4 лютого – найконфліктніший із днів. Не допускайте необережних висловлювань чи поглядів. Покажіть, на що ви спроможні, наскільки правильно реагуєте на труднощі, що виникають, наскільки ви готові боротися за

свої життєві цінності.

5 лютого – сприятливий час для започаткування нових справ. Дуже важливо дотримуватися золотой середини – не поспішати, не метушитися, але й не бути пасивним. Необхідно орієнтуватися на обставини. Не варто розривати стосунки, це може призвести до небажаних наслідків.

6 лютого – найголовніше сьогодні – не прогавити момент і правильно його використати. Завдяки інтуїції поліпшуються відносини з партнерами. З'являється рішучість кардинально вирішувати питання, що накопичилися.

7 лютого – уникайте різких рухів і поспішних слів. Не поспішайте з переговорами, краще завершіть старі справи і будьте уважні до пропозицій, що надходять. Сьогодні можна починати цикл лікування, нову оздоровчу програму.

8 лютого – небажано бути в місцях великого скупчення людей, піддаватися провокаціям і бажанню помсти. Якщо сьогодні ви позбуваєтеся якихось речей, постарайтесь сприйняти цей факт спокійно, адже ви позбуваєтеся тільки того, що вам уже не потрібне. А ось тих, хто буде засмучуватися, чекають неприємності.

Ваше здоров'я

Кров і здоров'я

Група крові – якість незмінна, зберігається протягом усього життя й передається від батьків до дітей. У людей, як відомо, виділяють чотири основні групи крові.

За статистикою найпоширенішою є I група крові, до неї належить 33,5% населення Землі. Найменш поширеною є IV група крові – 5%. В українців найпоширенішою групою крові є II – 40%. Далі йдуть I група – 37%,

III – 17%, IV – 6%. Як вважають фахівці-медики, особливості кожної групи крові відбиваються на стані здоров'я людини і

схильності до тих чи інших захворювань.

Так люди з I-ю групою, схильні до хвороб шлунка й 12-палої кишки, астми, зате ризик розвитку хвороб серця і малярії у них нижчий, ніж у інших. Вони рідше страждають від неврозів та інших порушень нервової системи, дуже витривалі. Представники II-ї групи сприйнятливі до інфаркту міокарда, склерозу, ревматизму, печінковокам'яної хвороби. Їх частіше «вибирає» рак шлунка. Це означає, що зловживання алкоголем і сигаретами може мати для них плачевні наслідки. Власникам III

групи крові загрожує синдром хронічної втоми, розсіяний склероз. Хоча їхня імунна система сильна і активна, але їм все ж треба навчитися розслаблятися. Жінки з цієї групою крові мають схильність до хвороб яєчників і підшлункової залози. Людям IV групи крові треба стежити за станом шкіри і шлунково-кишкового тракту. Частіше за інших їм потрібно вдаватися до процедур очищення від шлаків. Їм не можна перевтомлюватися, нервувати, тому що вони схильні до неврозів і депресій.

Тойцето вдома

Секрети приготування смачних котлет

•Для котлет зазвичай готують свинячо-яловичий фарш (1:3). Якщо використовувати одну яловичину, фарш виходить сухим, а переважання свинини робить його занадто жирним. Магазинний фарш також не підійде.

•Використовуйте менш цінні сорти м'яса. Саме другосортне м'ясо вирізняється більш насиченим смаком.

•Вимочений і віджатий хліб робить фарш соковитим й м'яким. М'якуш хліба вбирає м'ясні соки та при смаженні не дозволяє їм витікати. Ідеальною вважається норма хліба – 40% від ваги м'яса. Краще використовувати білий батон і вимочувати його не в молоці, а у звичайній воді.

•Цибуля надає котлетам пряного аромату й насиченого смаку. Її можна додавати сирого або пасерованого. Якщо додати цибулю в м'ясорубку упереміш із м'ясом, то фарш виходить соковитішим. Для смаку дехто додає також часник. З обов'язкових спецій – сіль і чорний перець.

•Використання яєць у фарші погіршить результат. Під час смаження яєчний білок швидко згортається, утворюючи всередині порожнини. Це сприяє втраті котлетного соку.

•Вимішуючи, додайте у фарш трохи холодної води. Вона поліпшить структуру та збереже соковитість котлет.

•Ретельне вимішування руками дасть можливість наповнити фарш повітрям і «вбити» в нього вологу.

•Перед смаженням фарш витримайте в холодильнику 1,5-2 год.

•Щоб котлети не розвалилися на сковороді, на етапі формування їх потрібно щільно притискати руками. Сформували потрібну форму, стисніть краї, видавлюючи повітря із центральної порожнини.

Котлети в духовці

500 г свинячо-яловичого фаршу, 200 г білого хліба, цибулина, півсклянки холодної води, 1 жовток, упаковка вершкового масла, панірувальні сухарі, олія, сіль і перець до смаку.

Приготувати фарш за класичним рецептом без цибулі. Окремо спасерувати її на олії та додати у фарш перед вимішуванням. Готовий фарш прибрати на 30 хв. у прохолодне місце, накривши харчовою плівкою. Деко застелити пергаментом, духовку нагріти до 200°C. Сформувати котлети, усередину кожної покласти шматочок вершкового масла. Збити жовток і занурити котлети. Потім обкачати їх у сухарях і викласти на деко. Запікати до золотавого кольору близько 20 хвилин.